

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/553

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : Sercem Otomotiv
Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Vekili : Av. Dr. İ. Yılmaz Aslan
Barbaros Bulv. Tan Apt. 60/5 Balmumcu-Beşiktaş/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

İstemin Özeti : Chrysler Jeep Ticaret A.Ş. (Chrysler)'nin 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ve 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde öngörülen muafiyet koşullarını ihlâl ettiğinden bahisle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun uyarınca yapılan şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 04.10.2007 tarih ve 07-77/917-351 sayılı kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Rekabet Kurulu tarafından şikâyetin, Kanun kapsamında olmadığına saptanması hallerinde, 4054 sayılı Kanun'un 42/2. maddesi uyarınca reddedilmesi mümkün bulunmakla beraber, Rekabet Kurumu'na şikâyet edilen hususlarla ilgili olarak, eylemin 4054 sayılı Kanun'un 4. veya 6. maddesi anlamında bir ihlâl olup olmadığına nitelendirilebilmesi için; Kurum tarafından Kanun'un "Kurulun İnceleme ve Araştırmalarında Usul" başlıklı dördüncü kısmındaki, Rekabet Kurulu'nun inceleme ve araştırmalarında uyulması zorunlu usullerin uygulanması ve önaraştırma kararının verilmesi gerekli bulunmaktadır.

Bu durumda, davacı iddialarının Kanun'un 4. maddesi kapsamında bulunması nedeniyle, davalı idarece davacının iddialarıyla ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek olup olmadığına tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verilmesi gerekirken, belirtilen prosedüre uyulmaksızın Kurul'ca doğrudan ilk inceleme raporu değerlendirilerek karar verilmesinde 4054 sayılı Kanun'a uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenle yürütmenin durdurulması isteminin kabul edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ünal DEMİRCİ'nin Düşüncesi : Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmediği anlaşıldığından, istemin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce davalı idarenin savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldiği görülmekle yeniden incelendi, gereği görüldü:

Dava, Chrysler'in 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ve 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/553

Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde öngörülen muafiyet koşullarını ihlâl ettiğiinden bahisle, 4054 sayılı Kanun uyarınca yapılan şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 04.10.2007 tarih ve 07-77/917-351 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış; Kanun'un 4. maddesinde de, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu kurala bağlanarak en çok rastlanılan rekabeti sınırlayıcı anlaşma örnekleri belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde ise, maddede sayılan koşulların tamamının gerçekleşmesi durumunda, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve birlik kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği, Kurul'un, birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği hükmüne yer verilmiştir.

Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmanın koşullarını belirlemek amacıyla çıkarılan 1998/3 sayılı Tebliğ ile bu Tebliği yürürlükten kaldıran 2005/4 sayılı Tebliğ'de, ilgili sözleşmelere hangi hallerde grup muafiyetinin uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır.

Chrysler'in bayisi iken bayilik sözleşmesi feshedilen davacı şirket tarafından, ilgili bayilik sözleşmesinin 1998/3 ve 2005/4 sayılı Tebliğlere aykırı düzenlemeler içerdiği, dolayısıyla grup muafiyet tebliğlerinden yararlanamaması gerektiği, bu itibarla Chrysler'in Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği ileri sürüldüğünden, şikâyetle ilgili olarak; Tebliğlerde öngörülen muafiyet koşullarına aykırılık teşkil eden davranışların bulunup bulunmadığının tespit edilmesi gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin şikâyeti üzerine düzenlenen 26.09.2007 tarih ve 2007-4-137/İl-07-MHA sayılı ilk inceleme raporu Rekabet Kurulu tarafından, kararda davacının çok markalılıkla ilgili olarak 2005/4 sayılı Tebliğ'e; ek satış yeri açılmasına ilişkin olarak getirilen sınırlamalara; alt bayi/servis atamama yükümlülüğüne; sözleşme ve feshi ihbar sürelerine yönelik iddiaları ile, davacının 1998/3 sayılı Tebliğ'e aykırı olan sözleşmelerin muafiyetten yararlanamayacağı, dolayısıyla 2005/4 sayılı Tebliğ'in geçiş dönemi hükümlerinden Chrysler'in yararlanmasının mümkün olmadığı iddiasının değerlendirilmesi sonucunda; Chrysler ile davacı arasında 23.06.2000 tarihinde imzalanmış olan "Bayilik Sözleşmesi"nin sözleşmenin süresi ve feshi ihbara ilişkin hükmü dışında 1998/3 sayılı Tebliğ ile uyumlu olduğuna; süre ve feshe ilişkin hükümleri dolayısıyla 1998/3 sayılı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/553

Tebliğ'in sağlamış olduğu muafiyetten yararlanamayan münfesi "Bayilik Sözleşmesi"ne ilişkin olarak açık ihlâl niteliğinde hükümler içermemesi nedeniyle önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına; Chrysler'in davacı şirket ile olan ilişkisine çok markalılık nedeniyle son verildiği ve bu nedenle yeniden bayilik ağına alınmadığı iddiasına yönelik olarak da önaraştırma veya soruşturma açılmasını gerektirecek nitelikte ciddi delillerin bulunmaması nedeniyle şikâyetin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Kanun'un 40. maddesinde, Kurul'un; re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, 41. maddesi gereğince de, önaraştırma raporu üzerine soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği, Kanun'un 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde öngörülen süreç yürütülerek, hakkında soruşturma yürütülenin savunması alındıktan sonra nihaî karar verileceği hükümleri yer almıştır.

Rekabet Kurulu'nun; ihbar, şikâyet veya re'sen başka kaynaklardan öğrendiği bir hâkim durumun kötüye kullanılması eylemi hakkında ya doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açmaya gerek olup olmadığını anlamak için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, soruşturma açmaya karar vermesi halinde tarafları bu durumdan haberdar edeceği, böylece yazılı iddia ve savunmaların ileri sürülmesi aşamasına gelineceği, daha sonra taraflarca talep edilmesi halinde ya da Kurul'ca re'sen sözlü savunma toplantısı yapılmasından sonra, nihaî karar aşamasına gelineceği hususları Kanun'da ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

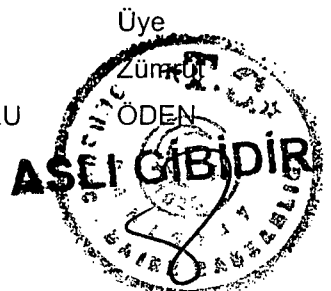
Rekabet Kurulu tarafından şikâyetin, Kanun kapsamında olmadığına saptanması hallerinde, 4054 sayılı Kanun'un 42/2. maddesi uyarınca reddedilmesi mümkün bulunmakla beraber, Rekabet Kurumu'na şikâyet edilen hususlarla ilgili olarak, eylemin 4054 sayılı Kanun'un 4. veya 6. maddesi anlamında bir ihlâl olup olmadığına nitelendirilebilmesi için; Kurum tarafından Kanun'un "Kurulun İnceleme ve Araştırmalarında Usul" başlıklı dördüncü kısmındaki, Rekabet Kurulu'nun inceleme ve araştırmalarında uyulması zorunlu usullerin uygulanması ve önaraştırma kararının verilmesi gerekli bulunmaktadır.

Bu durumda, davacı iddialarının Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlâl iddialarına ilişkin bulunması nedeniyle, davalı idarece davacının iddialarıyla ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek olup olmadığına tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verilmesi gerekirken, belirtilen sürece uyulmaksızın Kurul'ca doğrudan ilk inceleme raporu değerlendirilerek karar verilmesinde 4054 sayılı Kanun'a uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesindeki koşulların birlikte olduğu anlaşıldığından, Rekabet Kurulu'nun 04.10.2007 tarih ve 07-77/917-351 sayılı kararının dava sonuçlanıncaya kadar yürütülmesinin durdurulmasına 05.05.2008 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Orhun	Suna	
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	YET	TÜRKOĞLU	

(X)

Karşı OY :

Yürütmenin durdurulması kararları, davayı esastan sonuçlandıran kararlar olmayıp, dava sonuna kadar dava konusu idarî işlemin uygulanmasını durduran, idareyi hareketsizliğe sevk ederek işlemin hukukî sonuçlar yaratmasını askıya alan tedbir niteliğini haiz kararlardır. Yürütmenin durdurulması kararı ile idarî işlemin tesisinden önce mevcut olan hukukî durumun dava sonuna kadar devamı sağlanır. Yürütmenin durdurulması kararları inşai niteliği haiz olmayıp, dava konusu işlemlerle etkilenen önceki hukukî durumu koruyucu kararlardır.

2577 sayılı Yasanın 27. maddesinde de yürütmenin durdurulması kararlarının uygulamada ve doktrinde yerleşik bu niteliklerinden farklı bir nitelendirme getirilmemiştir. Madde hükmünde getirilen "işlemin açıkça hukuka aykırı olması" ile "ilgilisi için giderilmesi güç zararlar doğurması" nedenleri ise, yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesinin şartlarını teşkil etmekte olup, kararların niteliğini belirleyen unsurlar değildir.

Bir idarî işlemin yeni bir hukukî durum yaratması, bir hukukî durumu ortadan kaldırması ya da hukukî durumda değişiklik yapması halinde bu idarî işlemin askıya alınması, uygulanmasının dava sonuna kadar ertelenmesi, dava konusu işlemin tesisinden önceki mevcut hukukî durumun dava sonuna kadar devamının sağlanabilmesi mümkündür. Bu itibarla, idarenin bir işlem tesisi yolunda yapılan başvuruları reddederek, hareketsiz kaldığı olumsuz işlemlerin, askıya alınması uygulanmasının ertelenmesi, başvurunun konusunu teşkil eden hukukî durumu sağlamayacağından bu işlemlere karşı açılan davalarda yürütmenin durdurulması kararı verilmesini anlamsız kılar.

Dosyanın incelenmesinden ise, dava konusu edilen işlemin şikâyet edilen şirket hakkında ön araştırma veya soruşturma yapılmamasına gerek olmadığından şikâyetin reddine ilişkin olduğu anlaşıldığından, bu olumsuz işleme yönelik yürütmenin durdurulmasına karar verilmesine olanak bulunmadığından, yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği oyu ile karar katılmıyorum.

Üye
Orhun YET

